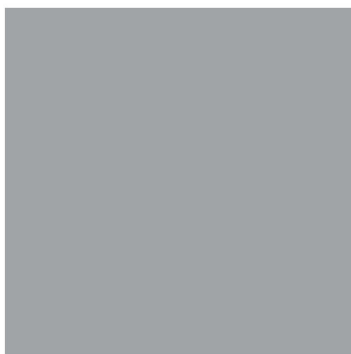

Rekenkamer | Tilburg

Jaarverslag 2013/Vooruitblik 2014

Tilburg, januari 2014

Jaarverslag 2013/Vooruitblik 2014

Tilburg, 28 januari 2014

Vastgesteld in Rekenkamervergadering d.d. 27 januari 2014

Rekenkamer Tilburg

De heer drs. W. Gouw (voorzitter)

Mevrouw dr. M.W. Hertogh

De heer drs. J.M.H. Wielders

De heer prof. Dr. H.A.A. Verbon

Mevrouw drs. D.M.H. van Dongen (secretaris)

Stadhuisplein 130 (Stadskantoor 1)

5038 TC Tilburg

013-5429255

www.tilburg.nl/rekenkamer.nl

rekenkamer@tilburg.nl

Jaarverslag 2013

1. Inhoudelijk verslag

- *Rekenkamerbrief Tussenevaluatie Tilburg Transformeert*
- *Onderzoeksrapport 'Licht op geheimhouding'*
- *Memo Auditcommissie dummy programmabegroting 2014*
- *Onderzoeksrapport 'Klaar voor de start?'*
- *Onderzoeksrapport 'Bouwen in goed vertrouwen'*

Rekenkamerbrief tussenevaluatie Tilburg Transformeert

Op 19 februari 2013 hebben we de raad een brief gezonden met daarin onze bevindingen ten aanzien van de tussenevaluatie Tilburg Transformeert welke ter bespreking was geagendeerd voor de commissie Bestuur van 25 februari 2013. De Rekenkamer Tilburg was o.a. van opvatting dat de tussenevaluatie géén inzage gaf in de voor de raad derde relevante wvv-vraag: 'wat kost Tilburg Transformeert?'. De Rekenkamer Tilburg heeft geprobeerd om een financieel beeld samen te stellen om zodoende de raad inzage te geven in de met Tilburg Transformeert gemoeide kosten. Het toerekenen van de kosten aan 'Tilburg Transformeert' werd bemoeilijkt omdat de reorganisatie samenvalt met een bezuinigingsopgave voor de organisatie.

In reactie op de Rekenkamerbrief heeft de verantwoordelijk portefeuillehouder (wethouder de Vries) per brief op 22 februari 2013 een reactie gezonden aan de raad en de commissie Bestuur. In de commissievergadering van 25 februari 2013 is o.a. gesproken over de door de Rekenkamer Tilburg gemaakte berekening. De wethouder heeft in de commissie toegezegd om zorg te dragen voor een financieel totaaloverzicht en onderverdeling van de kosten als gevolg van Tilburg Transformeert en de bezuinigingen voor de periode 2011 tot en met 2014. Deze toezegging is op 5 april 2013 middels een brief aan de raadscommissie Bestuur nagekomen. De briefwisseling tussen de Rekenkamer en de commissie heeft geleid tot meer inzicht in de met Tilburg Transformeert gemoeide kosten.

Onderzoeksrapport 'Licht op geheimhouding'

In het voorjaar van 2013 hebben we in kaart gebracht met welke frequentie ('hoe vaak') en volgens welke procedure ('hoe') geheimhouding de afgelopen raadsperiode is opgelegd. De onderzoeksbevindingen zijn vastgelegd in het rapport: 'Licht op geheimhouding'. Ten aanzien van de frequentie ('hoe vaak') stelde we vast dat het aantal besloten raads- en commissievergaderingen over de periode april 2010 - april 2013 is toegenomen. Er was met name sprake van een piek in 2012. Aan de hand van een zevental cases hebben we het procesverloop rond het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding nader bestudeerd. Het procesverloop kende enkele belangrijke onvolkomenheden. Zo werd er niet verwezen naar de wettelijke grondslag voor het opleggen van geheimhouding (artikel 25, 55 of 86 van de Gemeentewet), waardoor er onduidelijkheid bestaat of de raad bevoegd is de geheimhouding te bekrachtigen of op te heffen. De inhoudelijke onderbouwing van geheimhouding was onvoldoende. Tijdens een expertmeeting op 2 september 2013 hebben we ons rapport toegelicht. De uitgenodigde expert, de heer mr. E.J. Daalder (plaatsvervangend landsadvocaat) heeft zijn kennis & ervaring gedeeld met de aanwezige raadsleden, collegeleden en ambtenaren. Op 23 september 2013 heeft het raadsvoorstel van de Rekenkamer Tilburg voorgelegd in de commissie Bestuur. Tenslotte heeft de raad op 21 oktober 2013 een tweetal raadsbesluiten genomen over het opleggen van geheimhouding

De raad van de gemeente Tilburg;

- gezien het voorstel van de Rekenkamer Tilburg;
- gelet op de bevindingen in het rapport 'Licht op geheimhouding';

Besluit

De aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport 'Licht op geheimhouding' over te nemen:

1. *Stel als raad en college een gezamenlijke gedragslijn op hoe om te gaan met het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding. Werk in deze gedragslijn in ieder geval de volgende gedragsregels uit:*
  - a) Neem expliciet in het dictum van het college- en/of raadsbesluit op dat geheimhouding is opgelegd op (onderdelen van) de stukken en/of hetgeen besproken. Koppel hier een termijn aan en verwijs hierbij naar het relevante artikel uit de Gemeentewet (artikel 25, 55 of 86 van de Gemeentewet).
  - b) Zorg dat elk besluit tot het opleggen van geheimhouding voorzien is van een deugdelijke motivering. Deze motivering bevat zowel een inhoudelijke toelichting als een verwijzing naar de uitzonderingsgronden zoals opgenomen in de artikelen 10 Wob lid 1 a-d en/of 2 a-g.
  - c) Maak expliciet duidelijk hoe de raad procedureel omgaat met door andere organen oplegde geheimhouding.
- 2 *Draag het college op om in samenwerking met de raadsgriffie een registratie bij te houden van de documenten waarop geheimhouding is opgelegd.*

Vervolgens heeft de raad ook besloten om '*stukken die betrekking hebben op onderwerpen die door het college of de burgemeester aan een commissie of aan de raad ter bespreking of besluitvorming worden voorgelegd, altijd formeel aan de raadscommissie c.q. de raad aan te bieden*'. Dit om de raad zeggenschap te geven over het handhaven en opheffen van de geheimhouding op stukken. Inmiddels zijn er een aantal procedurele wijzigingen doorgevoerd.

Memo Auditcommissie dummy programmabegroting 2014

In navolging op eerdere onderzoeksactiviteiten ten aanzien van de sturingswaarde van de programmabegroting (o.a. expertmeeting in januari 2011 en een rekenkamerbrief over de programmabegroting 2013) hebben we in september 2013 een memo gezonden aan de Auditcommissie met daarin onze zienswijze op de in juni 2013 gepresenteerde 'dummy programmabegroting 2014'. We constateren dat hoewel er een aantal verbeteringen is doorgevoerd (bijvoorbeeld het opnemen van de wettelijk verplicht gestelde rekening- en meerjarencijfers, het presenteren van financiële cijfers op 'onderwerpniveau' en het opnemen van bedrijfsvoeringindicatoren) de geboekte vooruitgang nog beperkt is. De koppeling van budgetten aan doelen en reguliere activiteiten blijft een zorgpunt voor de Rekenkamer Tilburg.

Onderzoeksrapport 'Klaar voor de start?'

Medio mei 2013 hebben de rekenkamer(commissie)s van Eindhoven, Tilburg, Den Bosch en Breda besloten gezamenlijk onderzoek te gaan doen naar de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden van de grote Brabantse gemeenten ten aanzien van de decentralisatie van de jeugdzorg. Het Verweij-Jonker instituut heeft het onderzoek namens de vier rekenkamer(commissie)s uitgevoerd. Het onderzoek heeft geresulteerd in het rapport 'Klaar voor de start?' dat op 23 oktober 2013 openbaar is gemaakt. Op 28 oktober 2013 hebben we in samenwerking van de onderzoeker van het Verweij-Jonker Instituut (de heer Rob Gilsing) een toelichting gegeven op het rapport en met raadsleden en ambtenaren gesproken over de op basis van het onderzoek geformuleerde aanbevelingen. De Rekenkamer Tilburg heeft besloten (gelet op de aard van het onderzoek) om geen raadsvoorstel op te stellen m.b.t. het rapport 'Klaar voor de start?'. Inhoudelijk is het rekenkamerrapport nog aan de orde geweest tijdens een bijeenkomst van de regio Hart van Brabant (18 december 2013) met raadsleden uit de regio Midden-Brabant. De samenwerking tussen de vier Brabantse rekenkamer(commissie)s hebben we positief ervaren.

Onderzoeksrapport 'Bouwen in goed vertrouwen'

Tenslotte heeft de Rekenkamer Tilburg in 2013 onderzoek gedaan naar het eigendom, beheer en de exploitatie van de Tilburgse MFA's. De onderzoeksbevindingen zijn vastgelegd in het rapport 'Bouwen in goed vertrouwen'. Dit rapport zal in de eerste helft van 2014 voor een ambtelijke feitencheck en bestuurlijke hoor- en wederhoor worden voorgelegd aan het college van B&W.

2. Financieel verslag 2013

Beschikbaar budget en realisatie 2010 t/m 2013 (per datum: 10 januari 2014)

		2010	2011	2012	2013
<i>Jaarlijks beschikbaar budget</i>	Salaris & vergoedingen	116.000	107.000	108.500	110.300
	Onderzoeksbudget	25.000	25.000	26.000	26.000
	Overheveling budget 2009	25.000	-	-	-
	Overige kosten	0	0	0	0
	Totaal beschikbaar budget RKT	166.000	132.000	134.500	136.300
<i>Realisatie</i>	Salaris & vergoedingen	116.034	105.176	105.713	112.349
	Onderzoeksuitgaven	26.182	17.686	25.037	24.342
	Overige kosten	2.701	1.336	-	-
	Totaal uitgaven	144.917	124.198	130.750	136.691
Exploitatieververschil	+ 21.083	+ 7.802	+ 3.750	- 391	

Vooruitblik 2014

Mede tegen de achtergrond van de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen hebben we als Rekenkamer besloten om het jaarplan 2014 nog niet volledig in te vullen. Als instrument van de raad willen we met ons onderzoek aansluiten bij de prioriteiten en wensen van de zittende raad. Daarom gaan we kort na de installatie van de nieuwe raad in gesprek met de nieuwe fractievoorzitters over hun ideeën over mogelijke onderzoeksonderwerpen. Voor de zomer maken we dan een keuze voor ons laatste onderzoeksthema voor de nog resterende benoemingstermijn.

De benoemingsperiode voor de huidige leden van de Rekenkamer Tilburg loopt af op 2 februari 2015. Conform de Gemeentewet zouden zittende leden eventueel voor een tweede termijn van 6 jaar kunnen worden herbenoemd. Van de zittende leden heeft ten minste één lid al aangegeven niet voor herbenoeming in aanmerking te willen komen. Voor de (her)benoemingsprocedure is de raad aan zet. Aan deze procedure kan eventueel een evaluatie van de Rekenkamerfunctie worden gekoppeld. Draagt de Rekenkamer Tilburg bij aan de versterking van de kaderstellende en controlerende rol van de raad? Functioneert het huidige model met een onafhankelijke Rekenkamer naar tevredenheid van de raad? De griffie is voornemens om in het eerste kwartaal van 2014 een procedurevoorstel m.b.t. de herbenoeming voor te bereiden en dit (na de gemeenteraadsverkiezingen) ter bespreking voor te leggen aan het presidium. De Rekenkamer Tilburg zal zelf in de eerste helft van 2014 een 'verslag van werkzaamheden' opstellen waarbij teruggeblikt wordt op uitgevoerde onderzoeken in de periode februari 2009-voorjaar 2014. Dit 'verslag van werkzaamheden' kan gebruikt worden als input voor de evaluatie van de Rekenkamerfunctie en de (her)benoemingsprocedure voor de volgende bezetting van de Rekenkamer Tilburg. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de gerealiseerde producten vanaf februari 2009 tot heden.

Naast het opstellen van het verslag van werkzaamheden in de eerste helft van 2014, is de Rekenkamer Tilburg momenteel nog bezig met de afronding van het onderzoek naar het eigendom, beheer en de exploitatie van de Multifunctionele Accommodaties in Tilburg. In maart en april 2014 is de ambtelijke feitencheck en de bestuurlijke procedure voor hoor- en wederhoor gepland. De bestuurlijke behandeling van het rapport zal door de nieuwe raad plaatsvinden.

Tenslotte heeft de Rekenkamer Tilburg besloten om dit voorjaar twee korte navolgonderzoeken uit te voeren. Wat is er sinds het raadsbesluit over een rekenkamerrapport en/of brief feitelijk gebeurd? Zijn de aanbevelingen opgepakt? Welke verbeterpunten liggen er nog? De twee onderzoeksthema's die we geselecteerd zijn het gemeentelijke subsidiebrief en de kwaliteit van de informatievoorziening richting de raad.

De activiteiten van de Rekenkamer Tilburg in de periode januari 2014 - juni 2014 leveren de volgende producten op voor de raad:

- *Onderzoeksrapport 'Bouwen in goed vertrouwen', een onderzoek naar het eigendom, het beheer en de exploitatie van de Multifunctionele Accommodaties in Tilburg.*
- *Verslag van werkzaamheden Rekenkamer Tilburg.*
- *Rekenkamerbrief bevindingen navolgonderzoek Subsidiebeleid en kwaliteit van de informatievoorziening.*

Bijlage 1) Overzicht van producten RKT februari 2009 - heden

Jaar	Onderwerp	Bestuurlijk traject
2009		
1.	Missie en werkwijze Rekenkamer Tilburg (tevens reglement)	<i>Ter kennisname gezonden aan de raad op 2 maart 2009</i>
2010		
2.	Rekenkamerbrief 'Subsidiebeleid: een pleidooi voor een kwantumsprong'	<i>MB: 29 maart 2010 Raad: 19 april 2010</i>
3.	Rapport 'Garage onderbouwd? Een onderzoek naar de aankoop en exploitatie van de parkeergarage Pieter Vreedeplein'	<i>MB: 7 juni 2010 Raad: 21 juni 2010</i>
4.	Rapport Sturing en beheersing apparaatskosten	<i>MB: 6 december 2010 Raad: 13 december 2010</i>
5.	Spelregels behandeling rapporten Rekenkamer	<i>Presidium 6 december 2010</i>
2011		
6.	Expertmeeting programmabegroting met prof. dr. H. Aardema (inclusief notitie 'De Tilburgse programmabegroting en het budgetrecht van de raad')	<i>31 januari 2011</i>
7.	Rekenkamerbrief inzake onderzoek 'Sturing middels de programmabegroting'	<i>30 juni 2011 aan de raad gezonden; toegelicht in auditcommissie d.d. 26 september 2011</i>
8.	Rapport 'Aanpak impuls wijken, zicht op resultaten?'	<i>MB: 31 mei 2011 Raad: 4 juli 2011</i>
2012		
9.	Rapport 'Een goede raad: investeer in de kwaliteit van informatie'	<i>Info: 12 juni 2012 MB: 18 juni 2012 Raad: 25 juni 2012</i>
10.	Rapport 'Een herkenbare raad'	<i>Info: 3 september 2012 MB: 24 september 2012 Raad: 22 oktober 2012</i>
11.	Rekenkamerbrief 'Programmabegroting 2013'	<i>Informatiebijeenkomst op 31 oktober 2012</i>
2013		
12.	Rekenkamerbrief 'Tussenevaluatie Tilburg Transformeert'	<i>Verzonden aan raad 19 februari 2013 MB: 25 februari 2013</i>
13.	Rekenkamerrapport 'Licht op geheimhouding'	<i>Juli 2013 (expertmeeting 2 september 2013); raadsvergadering d.d. 21 oktober 2013</i>
14.	Memo aan Auditcommissie m.b.t. dummy programmabegroting 2014	<i>Memo 30 augustus 2013 gezonden aan Auditcommissie</i>
15.	Rapport 'Klaar voor de start?' (Rekenkamer(commissie)s Eindhoven, Den Bosch, Breda en Tilburg).	<i>Rapport op 23 oktober 2013 openbaar; informatiebijeenkomst Tilburg op 28 oktober 2013. 18 december 2013: Regiobijeenkomst Midden-Brabant.</i>
2014		
16.	Rapport 'Bouwen in goed vertrouwen'	<i>1^e helft 2014</i>
17.	Navolgonderzoek Subsidiebeleid en kwaliteit van de informatievoorziening	<i>1^e helft 2014</i>
18.	Verslag van werkzaamheden	<i>1^e helft 2014</i>